

Låt gå!

- Eller behöver skolan en "social läroplan"?

Ett utvecklingsarbete för *hela* skolan med fokus på grupper och social interaktion, för att främja elevers hälsa och lärandemiljö.

Hur otroligt det än kan låta, förväntar sig vår kultur, inklusive våra skolsystem, att människor skall engagera sig i socialt samspel med varandra utan att ha kännedom om de processer som förutsätts för att detta skall fungera (Orlick (1979) ur Stensaasen & Sletta 2000).

Vi som arbetar i skolans värld vet att det finns elever med bristfälliga kunskaper eller handlingsmöjligheter, gällande förhållningssättet till varandra i en social kontext. Vi vet även att ett positivt gruppklimat för med sig andra vinster, som ett bra lärandeklimat och hälsofrämjande aspekter hos elever (och även pedagoger). Om vi inte har upplevt detta, har vi kanske upplevt motsatsen; hur det *inte* fungerar när elevgrupperna genomsyras av konflikter och otrygghet och när det finns brister gällande kommunikation, samarbete och förståelse för varandra. Men hur ska vi göra i praktiken för att skapa positiva gruppklimat, där eleverna är medvetna och delaktiga i deras egen process, och som genomsyrar hela skolan? Låt oss börja med några väsentliga punkter:

- **Medvetenhet:** Hos all skolpersonal och framför allt på organisationsnivå; Alla grupper *kan* och *bör* arbetas med.

- **Tid:** Avsätt tid till att arbeta gruppstärkande. Våga investera resursmässigt, särskilt i den tidiga delen av processen, när gruppen formas.
- **Kunskap:** Teoretisk kunskap om gruppsykologiska aspekter och processer, och hur dessa omsätts i praktiken.
- **Behov:** Vilka behov finns i grupperna? Reflektera över, och diskutera grupperna kontinuerligt. Vad behöver grupperna just nu? Vilka individer behöver ev. mer stöttning? Vad är nuläget? Vad är önskat läge?
- **Positiva förväntningar:** Alla grupper har utvecklingspotential!
- **Aktivt ledarskap:** Vem styr egentligen "båten"? Alla grupper behöver någon form av ledning. Fundera på hur ni aktivt kan arbeta mot ett tydligare ledarskap.
- **Rutiner:** Hur införlivas ramar, förhållningssätt och grundläggande värden gällande trygghet och trivsel? Gör alla pedagoger lika? Finns det en samsyn? Hur ser övriga rutiner ut för grupperna? Hur ser det ut med regler, förväntningar, start/avslut på ex. lektioner? Stämmer dessa överens med skolans likabehandlingsplan?
- **Hjälp till självhjälp:** Låt gruppmedlemmarna själva ha förståelse för, och inflytande i gruppprocessen, behov och lösningar.

Är detta något som ni vill och kan satsa på, för att utveckla er skolmiljö och era elevgrupper? Anser ni att skolan behöver en "social läroplan"? Läs vidare!

Kort om mig

Jag är en auktoriserad dramapedagog som har erfarenhet av att arbeta med såväl barngrupper som vuxengrupper, och har framför allt specialiserat mig på gruppdynamik och gruppprocesser; att utveckla positiva gruppklimat. Jag har arbetat i grundskolan i tolv år, där jag har utvecklat mina metoder för

grupputvecklande arbete och genomfört liknande upplägg som detta projektförslag (referens lämnas på begäran). I utvärderingar och uppföljningar av likabehandlingsarbetet, har jag kunnat avläsa att ett grupporienterat förhållningsätt har skapat positiva utgångar i gällande trivsel och trygghet. I samtal med elever, personal och föräldrar, vittnar de om vilken betydelse det gruppstärkande arbetet haft för klimat, samarbete och ökad arbetsro i skolan. Min erfarenhet säger att det är dags att skolan införa en "social läroplan"! *För forskning och erfarenhet gällande användningen av dramapedagogik i skolan, se bilaga 2.*

Exempel på arbetets utformning

Under processens gång arbetar jag parallellt med elevgrupper (observation, enkät/samtal, gruppövningar och utvärdering) och handledning av pedagoger samt ledarskapsutveckling (omfattar både teori, praktik, reflektion och utvärdering). Skolans ledning är med i arbetet utifrån ett organisatoriskt perspektiv, gällande ledarskap, förståelse och fördelning av resurser. Eftersom processer tar tid och *kräver* tid, sprids arbetet ut över minst en termin och kan med fördel fortsätta under längre tid. Vi arbetar olika intensivt under processens gång. Jag besöker skolan i snitt en till två dagar per vecka med större omfattning i början och slutet av projektet. *För mer detaljerad planering, se bilaga 1.*

Vid intresse, hör av er för mer information och ett kostnadsfritt konsultationsmöte!

Martina Svärd. Auktoriserad dramapedagog.

www.dramakraft.se

svardmartina@gmail.com

+46 73-5869828

